

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE -1
(DSC-1)
SEMESTER- I
ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ
PUNJABI BHASHA ATE GURMUKHI LIPI

Credits: 4

L/T/P= 3/1/0

Learning Objectives:

- The purpose of this course is to enhance student's language skills.
- The study of language will help the students to enrich their linguistic and creative aptitude.
- The course will develop a fundamental understanding of the basic nature, branches and history of Punjabi language.
- It will help the students to understand and use methods of analysing the data from various dialects of Punjabi language.
- The course will provide them a broad interdisciplinary perspective of Punjabi language and Gurmukhi script.

Course Outcomes:

- The students will obtain advanced knowledge of Punjabi language.
- They will develop an insight about various dialects of Punjabi language.
- They will have in-depth knowledge of selected areas of linguistics such as, language variation, language development, language learning etc.
- They will understand the concepts of phonology, morphology and syntax structure of Punjabi language.
- They will analyse the historical background of Indo-Aryan language family and its relation to Punjabi language.

Unit 1 ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (Bhasha ate Punjabi Bhasha)

- ਭਾਸ਼ਾ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
Bhasha: Saroop ate Lachhan
- ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ
Vishav Bhasha Samooh ate Indo-Aaryai Bhashavan
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Punjabi Bhasha da Nikas ate Vikas
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ
Punjabi Bhasha dian Vishestavan

Unit 2 ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (Punjabi dian Upbhashavan)

- ਮਾਝੀ
Majhi
- ਮਲਵਈ
Malwai
- ਦੁਆਬੀ
Doabi
- ਪੁਆਧੀ
Puadhi

Unit 3 ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੰਰਚਨਾ (Punjabi Bhasha Sanrachna)

- ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ
Svar ate Viyanjan Dhunian
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ: ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ
Punjabi Shabad Bantar: Agetar, Pichhetar, Samasi Shabad
- ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ: ਸਧਾਰਨ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ
Vak dian Kisman: Sadharan, Sanyukat, Mishrat Vak
- ਅਰਥ ਵਿਸਤਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ, ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ
Arth Vistar, Arth Sankoch, Arth Parivartan

Unit 4 ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ (Gurmukhi Lipi)

- ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
Lipi naal Jaan-Pachhaan
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ
Gurmukhi Lipi da Nikas ate Vikas
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਂ-ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
Gurmukhi Lipi vich Lagan-Mataran ate Lagan-Akharan di Varton ate Mahatav
- ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ
Punjabi Bhasha lai Gurmukhi Lipi di Uchitata

Essential Readings:

- Brar, Boota Singh, Nachhattar Singh (2015), **Punjabi Bhasha, Lipi ate Viakaran**, Arsee Publishers, New Delhi.
- Khehra, Surinder Singh (compiler) (2015), **Punjabi Bhasha: Viakaran ate Bantar**, Punjabi University, Patiala.

Suggested Readings:

- Atam Singh (Dr.) (1996), **Itihasik Bhasha Vigyan**, Punjabi University, Patiala.
- Bedi, Kala Singh (Dr.) (1995), **Lipi da Vikas**, Punjabi University, Patiala.
- Brar, Boota Singh (Dr.) (2012), **Punjabi Bhasha Sarot te Saroop**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

- Cheema, Baldev Singh (Dr.) (2016), **Punjabi Viyakaran ate Bhasha Vigyan, Takniki Shabdavali Da Visha-Kosh (Second edition)**, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala.
- Duni Chandar (1987), **Punjabi Bhasha da Vikas**, Punjab University, Chandigarh.
- G.B. Singh (2010), **Gurmukhi Lipi da Janam te Vikas (Fifth Edition)**, Punjab University, Chandigarh.
- Prem Prakash Singh (Dr.) (2004), **Punjabi Bhasha da Janam te Vikas**, Madan Publications, Patiala.
- Puar, Joginder Singh (2001), **Bhasha Vigian: Sankalp ate Dishavan (Third Edition)**, Punjabi Bhasha Academy, Jalandhar.
- Sangha, Sukhwinder Singh (1997), **Punjabi Bhasha Vigian**, Punjabi Bhasha Academy, Jalandhar.

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Teaching Plan:

Week 1:	ਭਾਸ਼ਾ: ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਲੱਛਣ Bhasha: Saroop ate Lachhan
Week 2:	ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਸ਼ਾ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਆਰੀਆਈ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ Vishav Bhasha Samooah ate Indo-Aaryan Bhashavan
Week 3:	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ Punjabi Bhasha da Nikas ate Vikas
Week 4:	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ Punjabi Bhasha dian Vishestavan
Week 5:	ਮਾਝੀ Majhi
Week 6:	ਮਲਵਈ Malwai
Week 7:	ਦੁਆਬੀ Doabi
Week 8:	ਪੁਆਧੀ Puadhi
Week 9:	ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ Svar ate Viyanjan Dhunian
Week 10:	ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ: ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ Punjabi Shabad Bantar: Agetar, Picchetar, Samasi Shabad
Week 11:	ਵਾਕ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ: ਸਧਾਰਨ, ਸੰਯੁਕਤ, ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ Vak dian Kisman: Sadharan, Sanyukat, Mishrat Vak
Week 12:	ਅਰਥ ਵਿਸਤਾਰ, ਅਰਥ ਸੰਕੋਚ, ਅਰਥ ਪਰਿਵਰਤਨ Arth Vistar, Arth Sankoch, Arth Parivartan
Week 13:	ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

- Week 14:** Lipi naal Jaan-Pachhaan ate Gurmukhi Lipi da Nikas ate Vikas
ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਗਾਂ-ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲਗਾਂ-ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ
Gurmukhi Lipi vich Lagan-Mataran ate Lagan-Akharan di Varton ate
Mahatav
- Week 15:** ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ
Punjabi Bhasha lai Gurmukhi Lipi di Uchitata

ਨੋਟ:

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਟਿਊਟੋਰੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟੈਸਟ, ਪ੍ਰੈਜੇਨਟੇਸ਼ਨ, ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Note:

- Time Table may be changed according to the University academic calendar and college programs.
- Tests, Presentations, Group Discussions and Assignments must be given for the purpose of evaluation during the tutorial classes.

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE-2
(DSC-2)
SEMESTER- I
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ
PUNJAB DI LOKDHARA

Credits: 4

L/T/P= 3/1/0

Learning Objectives:

- The objective of this course is to appreciate how Punjabi folks learn and internalize their folkloric traditions.
- This course will give insights to the students about Punjabi folk wisdom.
- It will develop a critical and reflective thinking ability through the oral traditions.
- It will help the students to understand how Punjabi society represents itself through its cultural idioms.
- It will help them to understand how folklore plays a role in communicating cultural constructs and community expressive behaviour.

Course Outcomes:

- The students will understand the concept of folklore and its relation to the environment.
- They will demonstrate the knowledge of folk-literature, folk-traditions, customs and rituals of Punjab.
- They will be able to examine the diversity of folk literature, customs and rituals of Punjab.
- They will develop a knowledge of various fairs and festivals of Punjab and their importance in the society.
- They will be able to understand the current problems of Punjabi society and can try to find the appropriate way to handle these problems through folkloric wisdom.

Unit 1 ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (Lokdhara ate Punjabi Lokdhara)

- ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
Lokdhara: Paribhasha ate Lachhan
- ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵੰਨਗੀਆਂ
Lokdhara dian Vangiyan
- ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ
Lokdhara ate Sahit
- ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਸਰੂਪ
Punjabi Lokdhara da Saroop

Unit 2 ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪਰੰਪਰਾ (Punjabi Lok Sahit Parampara)

- ਲੋਕ ਕਾਵਿ: ਘੋੜੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ, ਟੱਪੇ, ਮਾਹੀਆ
Lok Kaav: Ghodhian, Suhag, Tappe, Mahiya
- ਦੰਤ ਕਥਾਵਾਂ: ਰੂਪ ਬਸੰਤ, ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ
Dant Kathavan: Roop Basant, Dullah Bhatti, Puran Bhagat
- ਨੀਤੀ ਕਥਾਵਾਂ: ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਭਾਲ, ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸਿਆਣਪ, ਏਕੇ ਦੀ ਬਰਕਤ
Niti Kathavan: Kismat di Bhaal, Kisan di Siyanap, Eke di Barkat
- ਲੋਕ ਸਿਆਣਪਾਂ: ਅਖਾਣ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬੁਝਾਰਤਾਂ
Lok Siyanpan: Akhan, Muhavre, Bujhartan

Unit 3 ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਸ਼ਠਾਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ (Punjabi Anushthaan ate Lok Vishvas)

- ਲੋਕ ਸੰਸਕਾਰ: ਜਨਮ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਸਕਾਰ
Lok Sanskaar: Janam, Mout ate Viah naal Sambhandhat Sanskar
- ਪੂਜਾ ਵਿਧੀਆਂ: ਆਰਤੀ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਵਰਤ
Pooja Vidhian: Aarti, Murti Pooja, Varat
- ਕਰਮ-ਕਾਂਡ: ਯੱਗ, ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ, ਜਾਦੂ-ਟੂਣਾ
Karam Kaand: Yagg, Tirath Yatra, Jadu-Tuna
- ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਸ਼ਗਨ-ਅਪਸ਼ਗਨ, ਜੋਤਿਸ਼, ਸਥਾਨਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ
Lok Vishvas: Shagan-Apshagan, Jotish, Sathanak Devi Devte

Unit 4 ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਟ, ਨਾਚ, ਮੇਲੇ, ਤਿਉਹਾਰ (Punjab de Lok Naat, Naach, Mele, Teyohar)

- ਲੋਕ ਨਾਟ: ਸਾਂਗ, ਨਕਲਾਂ, ਜਾਗੋ
Lok Naat: Saang, Naklan, Jago
- ਲੋਕ ਨਾਚ: ਭੰਗੜਾ, ਲੁੱਡੀ, ਗਿੱਧਾ, ਸੰਮੀ
Lok Naach: Bhangra, Ludi, Gidha, Sammi
- ਮੇਲੇ: ਜਰਗ, ਛਪਾਰ ਅਤੇ ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ
Mele: Jarag, Chhapar ate Jagravan de Mele
- ਤਿਉਹਾਰ: ਵਿਸਾਖੀ, ਲੋਹੜੀ, ਰੱਖੜੀ
Teyohar: Visakhi, Lohri, Rakhri

Essential Readings:

- Bedi, S.S.Wanjara (2019), **Punjab di Lokdhara**, National Book Trust, Delhi.
- Joshi, Jit Singh (Dr) (2011), **Lokdhara te Punjabi Lokdhara**, Waris Shah Foundation, Amritsar.

Suggested Readings:

- Bedi, S.S.Wanjara (2002), **Punjabi Lokdhara Vishavkosh**, National Book Shop, Delhi.
- Gurdial Singh (Undated), **Punjab De Mele ate Teyohar**, Parkashan Vibhag Bharat Sarkar, Delhi.
- Kairon, Joginder Singh (2008), **Lokyaan Shastar**, Punjabi University, Patiala.

- Kairon, Joginder Singh (2006), **Punjabi Sahit da Lokdharai Pichhokarh**, Punjabi Academy, Delhi.
- Rasoolpuri, Bhagwant (2021), **Lok Naat Naklan: Itihas, Sidhant te Muhandra**, National Book Trust, Delhi.
- Sidhu, Rushpal Kaur (2015), **Mehak Punjab di**, National Book Trust, India, Delhi.
- Tejinder Singh (Dr.) (2021), **Punjabi Lokdhara: Vibhin Pasar**, Sapatrishi Publication, Chandigarh.
- Thind, Karnail Singh (1995), **Lokyaan ate Madhkalin Punjabi Sahit**, Ravi Sahit Parkashan, Amritsar.
- Thind, Karnail Singh (2016), **Punjab da Lok Virsa**, Punjabi University, Patiala.

Internet Resources:

- <https://www.punjabi-kavita.com>
- https://pa.wikisource.org/wiki/%E0%A8%AE%E0%A9%81%E0%A9%B1%E0%A8%96_%E0%A8%B8%E0%A8%AB%E0%A8%BC%E0%A8%BE
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%B2%E0%A9%8B%E0%A8%95%E0%A8%A7%E0%A8%BE%E0%A8%B0%E0%A8%BE>
- <https://punjabipedia.org/topic.aspx?txt=%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80%20%E0%A8%B2%E0%A9%8B%E0%A8%95%E0%A8%A7%E0%A8%BE%E0%A8%B0%E0%A8%BE>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Teaching Plan:

Week 1:	ਲੋਕਧਾਰਾ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ Lokdhara: Paribhasha, Lachhan ate Vangiyan
Week 2:	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ Lokdhara ate Sahit
Week 3:	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦਾ ਸਰੂਪ Punjabi Lokdhara da Saroop
Week 4:	ਲੋਕ ਕਾਵਿ: ਘੋੜੀਆਂ, ਸੁਹਾਗ, ਟੱਪੇ, ਮਾਹੀਆ Lok Kaav: Ghodhian, Suhag, Tappe, Mahiya
Week 5:	ਦੰਤ ਕਥਾਵਾਂ: ਰੂਪ ਬਸੰਤ, ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ Dant Kathavan: Roop Basant, Dullah Bhatti, Puran Bhagat
Week 6:	ਨੀਤੀ ਕਥਾਵਾਂ: ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਭਾਲ, ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸਿਆਣਪ, ਏਕੇ ਦੀ ਬਰਕਤ Niti Kathavan: Kismat di Bhaal, Kisan di Sianap, Eke di Barkat
Week 7:	ਲੋਕ ਸਿਆਣਪਾਂ: ਅਖਾਣ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਬੁਝਾਰਤਾਂ Lok Sianpan: Akhan, Muhavre, Bujhartan
Week 8:	ਲੋਕ ਸੰਸਕਾਰ: ਜਨਮ, ਮੌਤ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸੰਸਕਾਰ Lok Sanskaar: Janam, Viah ate Mout naal Sambhandhat Sanskar
Week 9:	ਪੂਜਾ ਵਿਧੀਆਂ: ਆਰਤੀ, ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਾ, ਵਰਤ Pooja Vidhian: Aarti, Murti Pooja, Varat
Week 10:	ਕਰਮ-ਕਾਂਡ: ਯੱਗ, ਤੀਰਥ ਯਾਤਰਾ, ਜਾਦੂ-ਟੂਣਾ

Week 11:	Karam Kaand: Yagg, Tirath Yatra, Jadu-Tuna ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ: ਸ਼ਗਨ, ਅਪਸ਼ਗਨ, ਜੋਤਿਸ਼, ਸਥਾਨਕ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤੇ
Week 12:	Lok Vishvas: Shagan, Apshagan, Jotish, Sathanak Devi Devte ਲੋਕ ਨਾਟ: ਸਾਂਗ, ਨਕਲਾਂ, ਜਾਰੋ
Week 13:	Lok Naat: Saang, Naklan, Jago ਲੋਕ ਨਾਚ: ਭੰਗੜਾ, ਲੁੱਡੀ, ਗਿੱਧਾ, ਸੰਮੀ Lok Naach: Bhangra, Ludi, Gidha, Sammi
Week 14:	ਮੇਲੇ: ਜਰਗ, ਛਪਾਰ ਅਤੇ ਜਗਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੇਲੇ Mele: Jarag, Chhapar ate Jagravan de Mele
Week 15:	ਤਿਉਹਾਰ: ਵਿਸਾਖੀ, ਲੋਹੜੀ, ਰੱਖੜੀ Teyohar: Visakhi, Lohri, Rakhri

ਨੋਟ:

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਟਿਉਟੋਰੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟੈਸਟ, ਪ੍ਰੈਜੇਨਟੇਸ਼ਨ, ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Note:

- Time Table may be changed according to the University academic calendar and college programs.
- Tests, Presentations, Group Discussions and Assignments must be given for the purpose of evaluation during the tutorial classes.

DISCIPLINE SPECIFIC COURSE-3
(DSC-3)
SEMESTER- I
ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
PUNJABI SABHIYACHAR

Credits: 4

L/T/P= 3/1/0

Learning Objectives:

- The objective of this course is to identify and address the cultural background of Punjabi society.
- It will help the students to recognize and collaboratively negotiate cultural diversity in Punjabi society.
- It will create an opportunity for students to understand the plurality in various cultural forms.
- It will empower students with cultural skills and help them in their personality development.
- The course will sensitize the students to connect with their cultural roots.

Course Outcomes:

- Students will understand the concept of culture, its constituents and also learn its relation to environment.
- They will learn the history of Punjabi Culture and its link with geography, language and people.
- They can explore the traces of Punjabi culture and various challenges, which Punjabi culture is facing in the contemporary period.
- They will be able to understand the current problems occurring in Punjabi society and can try to find the appropriate way to handle them.
- The students will demonstrate the knowledge of various cultural traditions of Punjab.

Unit 1 ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (Sabhiyachar ate Punjabi Sabhiyachar)

- ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ
Sabhiyachar: Paribhasha ate Lachhan
- ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ
Sabhiyachar de Pramukh Ang
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ
Punjabi Sabhiyachar da Saroop
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ
Punjabi Sabhiyachar de Pachhaan-Chinh

Unit 2 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਧਾਰ (Punjabi Sabhiyachar de Pramukh

Aadhar)

- ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ
Punjab di Bhugolik Sathiti
- ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ
Punjab da Itihasak Pichhokarh
- ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ
Punjabiya da Sankalp
- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਇਕ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ, ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ
Punjab de Lok Nayak: Guru Nanak, Puran Bhagat, Dulla Bhatti

Unit 3 ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੱਛਣ (Punjabi Sabhiyachar de Pramukh

Lachhan)

- ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ
Rishta-Naata Parbhandh
- ਪਹਿਰਾਵਾ, ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ
Pehrava, Haar-Shingar
- ਖਾਣ-ਪਾਣ
Khan-Paan
- ਲੋਕ-ਧੰਦੇ
Lok-Dhande

Unit 4 ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (Sabhiyacharak Roopantran ate Punjabi Sabhiyachar)

- ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਨ
Adhunikta ate Sabhiyacharak Roopantran
- ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
Sanchar Sadhan ate Punjabi Sabhiyachar
- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ
Vishvikaran ate Punjabi Sabhiyachar
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਆਂ
Punjabi Sabhiyachar de Sanmukh Chounotian

Essential Readings:

- Frank, Gurbax Singh (1992), **Sabhiyachar ate Punjabi Sabhiyachar**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Jaswinder Singh (Dr.), (2012), **Punjabi Sabhiyachar: Pachhaan Chinn**, Patiala, Gracious Books.

Suggested Readings:

- Bedi, S.S.V (2002), **Punjabi Lokdhara Vishavkosh**, National Book Shop, Delhi.
- Bedi, S.S.V (2019), **Punjab di Lokdhara**, National Book Trust, Delhi.
- Joshi, Jit Singh (Dr.), (2011), **Sabhiyachar ate Lokdhara**, Waris Shah Foundation, Amritsar.
- Khehra, Bhupinder Singh, **Lokdhara, Bhasha ate Sabhiyachar**, Pepsu Book Depot, Patiala.
- Naresh (Dr.) (2006), **Visriya Virsa**, National Book Trust, Delhi.
- Noor, Jagir Singh (Ed.), **Punjabi Sabhiyachar: Mool Pachhaan**, National Book Trust, Delhi.
- Pritam Singh (1998), **Punjab, Punjabi, Punjabiyaat**, Singh Brothers, Amritsar.
- Sarhaddi, Sulakhan (2012), **Visar Riha Punjabi Virsa**, National Book Trust, Delhi.

Journals /Magazine:

- Khoj Patrika, **Punjabi Sabhiyachar Vishesh Ank (Ank-42)**, Punjabi University, Patiala.
- Punjabi Dunia, **Sabhiyachar Vishesh Ank**, Bhasha Vibhag, Patiala.

Internet Recourses:

- https://en.wikipedia.org/wiki/Punjabi_culture
- <https://punjabipedia.org/topic.aspx?txt=%E0%A8%AA%E0%A9%B0%E0%A8%9C%E0%A8%BE%E0%A8%AC%E0%A9%80+%E0%A8%B8%E0%A9%B1%E0%A8%AD%E0%A8%BF%E0%A8%86%E0%A8%9A%E0%A8%BE%E0%A8%B0>
- <https://pa.wikipedia.org/wiki/%E0%A8%B8%E0%A9%B1%E0%A8%AD%E0%A8%BF%E0%A8%86%E0%A8%9A%E0%A8%BE%E0%A8%B0>

*(Note: Teachers are free to recommend additional related standard source books, if required so.)

Teaching Plan:

Week 1:	ਸਭਿਆਚਾਰ: ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਲੱਛਣ Sabhiyachar: Paribhasha ate Lachhan
Week 2:	ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅੰਗ Sabhiyachar de Pramukh Ang
Week 3:	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਸਰੂਪ Punjabi Sabhiyachar da Saroop
Week 4:	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ-ਚਿੰਨ੍ਹ Punjabi Sabhiyachar de Pachhaan-Chinh
Week 5:	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸਥਿਤੀ Punjab di Bhogolik Sathiti
Week 6:	ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ Punjab da Itihasak Pichhokarh
Week 7:	ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ Punjabiyaat da Sankalp
Week 8:	ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਇਕ: ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਪੂਰਨ ਭਗਤ, ਦੁੱਲਾ ਭੱਟੀ Punjab de Lok Nayak: Guru Nanak, Puran Bhagat, Dulla Bhatti

Week 9:	ਰਿਸ਼ਤਾ-ਨਾਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ Rishta-Naata Parbhandh
Week 10:	ਪਹਿਰਾਵਾ, ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪਾਣ Pehrava, Haar-Shingar ate Khan-Paan
Week 11:	ਲੋਕ ਧੰਦੇ Lok Dhande
Week 12:	ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਨ Adhunikta ate Sabhiyacharak Roopantran
Week 13:	ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ Sanchar Sadhan ate Punjabi Sabhiyachar
Week 14:	ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ Vishvikaran ate Punjabi Sabhiyachar
Week 15:	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਚੁਣੌਤੀਆਂ Punjabi Sabhiyachar de Sanmukh Chounotian

ਨੋਟ:

- ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੈਲੰਡਰ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਟਿਉਟੋਰੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ ਦੌਰਾਨ ਟੈਸਟ, ਪ੍ਰੈਜੇਨਟੇਸ਼ਨ, ਗਰੁੱਪ ਡਿਸਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਸਾਇਨਮੈਂਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

Note:

- Time Table may be changed according to the University academic calendar and college programs.
- Tests, Presentations, Group Discussions and Assignments must be given for the purpose of evaluation during the tutorial classes.